

Závěrečná zpráva Akreditační komise o hodnocení doktorského studijního programu na Fakultě sportovních studií Masarykovy univerzity

duben 2013

Úvod

Akreditační komise (dále jen AK) rozhodla na svém zasedání ve dnech 13.-15. září 2010, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písmeno a) zákona č. 111/1998 S. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení doktorských studijních programů.

Pro hodnocení doktorských programů na Fakultě sportovních studií Masarykovy univerzity (dále jen FSpS MU) jmenovala AK účelovou pracovní skupinu (ÚPS) ve složení: prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc. (předseda – Lékařská fakulta UK v Hradci Králové), prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc. (členka AK), prof. PaedDr. Ludmila Jančoková, CSc. (Fakulta humanitních věd UMB v Banské Bystrici), doc. PaedDr. Aleš Suchomel, PhD. (FPHP TU Liberec), doc. Mgr. Ladislav Čepička, PhD. (FP ZU v Plzni).

AK vycházela ze sebehodnotící zprávy fakulty, dalších materiálů zpracovaných a předložených fakultou (kompletní dokumentace k doktorskému studiu, doklady o průběžném hodnocení doktorandů, doklady o absolventech doktorského studia, doklady o doktorandech, kteří studium nedokončili), dále z veřejně dostupných informací a konečně z poznatků získaných při hodnotící návštěvě, která se uskutečnila dne 22. 3. 2013. Členové ÚPS se setkali také s doktorandy (prezenční i kombinované formy) a diskutovali s nimi o jejich zkušenostech s doktorským studiem na fakultě.

Za účelovou pracovní skupinu se návštěvy zúčastnili: prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc., prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc., prof. PaedDr. Ludmila Jančoková, CSc., doc. Mgr. Ladislav Čepička, PhD.

Za FSpS MU se jednání zúčastnili: doc. Mgr. Jiří Nykodým, Ph.D. (děkan), doc. Mgr. Martin Zvonař, Ph.D. (proděkan pro vědu a výzkum), doc. PhDr. Josef Pavlík, CSc. (předseda oborové rady doktorského studijního programu Kinantropologie), Mgr. Pavla Oplatková (manažerka pro evaluaci vzdělávání, odbor pro akademické kvalifikace a kvalitu Rektorátu MU Brno).

Charakteristika doktorského studia na FSpS MU

FSpS MU má akreditován jeden doktorský studijní program v prezenční i kombinované formě, a to v češtině a angličtině.

Tab. 1 Akreditovaný studijní program na FSpS MU Brno

Doktorský studijní program	Standardní doba studia	Aktuální počet studentů (P/K)	Platnost akreditace
Kinantropologie/ Kinanthropology	4 roky	51/52 0	30. 6. 2013

Fakulta získala v rámci operačního programu Výchova pro konkurenceschopnost finanční prostředky na projekt *Inovace a modernizace studijních oborů na FSpS MU*, jehož významnou součástí je též inovace a modernizace doktorského studia Kinantropologie. První inovované předměty se začaly vyučovat na podzim loňského roku, tj. v r. 2012. V inovaci se pokračuje.

Výzkumná činnost

Fakulta řešila do r. 2010 dva grantové projekty GA ČR. V současnosti jsou její pracovníci spoluřešiteli jednoho projektu 7. rámcového programu. Řeší i dva projekty Evropského sociálního fondu, které ovšem nemají vědecký charakter. Fakulta si tuto vážnou situaci uvědomuje a už začala realizovat taková opatření, aby se zlepšil mezioborový výzkum a zvýšila úspěšnost při získávání domácích i zahraničních grantů.

Akademičtí pracovníci

Většina školitelů jsou interní pracovníci FSpS MU (64 %) a každý z nich má na starost určitou oblast bádání v kinantropologii. V případě externích školitelů je vždy stanoven Oborovou radou interní konzultant z řad akademických pracovníků fakulty. Fakulta provádí každoročně hodnocení kvality práce školitelů. Je zajištěna kontinuita v získávání školitelů, neboť adept na habilitaci působí nejprve v roli konzultanta a po habilitaci může přejít do kategorie školitele. U 33 školitelů je variační rozpětí počtu doktorandů od 1 do 9, medián je 2, což je přijatelné.

Výběr oponentů disertačních prací je v pořádku. Rozdíly však AK shledala v délce, struktuře a míře podrobnosti posudků. Vedení FSpS MU sice již stanovilo rámcovou strukturu posudků, ale tu dodržují jen interní oponenti. Bude třeba, aby ji respektovali i externí oponenti. Pak se každý oponent bude muset vyjádřit ke všem důležitým aspektům posuzované disertační práce a uvést i dotazy pro obhajobu práce.

Předpisy, dokumentace

Členové účelové pracovní skupiny provedli fyzickou kontrolu administrativy doktorského studia, evidence stávajících studentů, absolventů a dále studentů, kterým bylo ukončeno studium pro nesplnění požadavků. Obhájené disertační práce a posudky těchto prací byly namátkou zkontrolovány v informačním systému MU.

Obecně lze konstatovat, že FSpS MU dbá na kvalitní dokumentování doktorského studia. Předložené materiály splňují všechny potřebné náležitosti.

Studenti

Zájemci o doktorské studium se rekrutují ze 70 % z absolventů vlastní fakulty, z 16 % z dalších fakult Masarykovy univerzity a ve 14 % z jiných českých vysokých škol. Materiální zajištění doktorandů (prostory, přístup do databází, přístroje) je bezproblémové, nároky na jejich práci jsou vysoké.

Studenti doktorského studijního programu působí na všech katedrách fakulty. Podílejí se na výuce předmětů jak v rámci domovské katedry, tak na katedrách ostatních, pokud mají volnou kapacitu. Uvítali by však větší zpětnou vazbu od svých školitelů, jak kvalitně si v přímé výuce vedou.

Fakulta se snaží zajistit doktorandům zahraniční stáže a výjezd je (v rámci povinně volitelného předmětu) kreditově ohodnocen. Délka zahraničních pobytů se pohybuje od jednoho týdne do jednoho semestru a více. Problémem zůstávají ony delší pobyty, a to i u studentů prezenční formy.

Výzkumná a publikační činnost doktorandů

Nedostatek vědeckých grantů se fakulta snaží zmírnit zapojováním studentů do projektů operačního programu Výchova pro konkurenceschopnost. Jde zejména o projekt *Zaměstnání nejlepších mladých vědců k rozvoji mezinárodní spolupráce*, který se začíná realizovat v r. 2013.

Kvalita obhájených disertačních prací je akceptovatelná. Po formální stránce je zřejmé, že fakulta dbá na to, aby práce měly všechny odpovídající náležitosti.

Nároky na publikační činnost doktorandů bude třeba zpřesnit a zvýšit. Zatím se požaduje za celé studium jeden článek v recenzovaném časopise a dva další publikované texty (ve sborníku, v odborném periodiku, v odborné knize).

Závěry

AK konstatuje, že doktorské studium na FSps MU je dobře vedeno a probíhá kvalitně. Je zavedena důkladná kontrola kvality práce doktorandů a nároky na jejich práci jsou vysoké. Při uskutečňování doktorských studijních programů se objevují problémy obecnějšího rázu, které vyžadují systémové řešení (jsou konkretizovány v doporučeních).

Doporučení

1. V programu Kinantropologie AK narazila na několik řešených prací (ale zatím neobhájených), které tematicky nespádají do oboru kinantropologie a lze pochybovat o jejich vědeckém přínosu. Fakulta musí přehodnotit akceptování takových témat a přijímat pouze témata, jejichž těžiště je skutečně v kinantropologii.
2. Ve fakultních předpisech je třeba lépe konkretizovat po kvalitativní i kvantitativní stránce výstupní požadavky na studenta doktorského studia. Stanovit minimální požadavky na typ publikovaných prací (např. článek v časopise s IF, článek v časopise indexovaném v databázích typu SCOPUS, článek v časopise zařazeném na seznam Rady vlády atd.), žánr publikace (původní výzkumná práce apod.). V případě mezioborových publikací (kdy jde o větší počet autorů) konkretizovat i to, která publikace bude doktorandovi uznána jako klíčová vzhledem k pořadí autorů.
3. Počet studentů, kteří absolvují zahraniční stáž alespoň v délce jednoho měsíce je nedostačující. Přestože v doktorském studiu studovalo za posledních pět let 147 doktorandů, v posledních šesti letech se počet výjezdů pohybuje od 0 do 4 studentů s mediánem jedné doktorandské stáže ročně. Fakulta musí hledat cesty, jak – zejména u prezenčních studentů – zvýšit zahraniční mobilitu.
4. Zapojení doktorandů do běžících výzkumných projektů je zatím malé. Fakulta musí přijmout systémová opatření, aby se tento nepříznivý stav zlepšil.
5. U některých školitelů jsou relativně nízké počty citačních ohlasů jak v zahraniční, tak v domácí literatuře. Zvyšující se nároky na doktorandy by měly být provázeny i zvyšujícími se nároky na publikační aktivitu jejich školitelů.

Závěry k akreditaci studijních programů

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace doktorského studijního programu *Kinantropologie* a studijního programu *Kinanthropology* s výukou v anglickém jazyce do 30.6.2017.

Kontrola plnění závěrů

AK žádá předložení kontrolní zprávy o naplňování uvedených doporučení ke dni 31.12. 2015.